

विशेष व्याघ्र संरक्षण दलातील (STPF) “वन निरीक्षक” संवर्गातील पदे समान वेतनश्रेणी असलेल्या “वनरक्षक” संवर्गात समायोजित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक :- एफएसटी-०६/२२/प्र.क्र.१२०/फ-४
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक :- ०३ जानेवारी, २०२३

- संदर्भ :-** १) राष्ट्रीय व्याघ्र संवर्धन प्राधिकरण, नवी दिल्ली यांचेकडील मार्गदर्शक सूचना क्र.१५-५/२००८- एनटीसीए (भाग-III), दि.०९.०१.२०१३
२) महसूल व वन विभाग, शासन अधिसूचना, क्रमांक एफएसटी-०२/०९/प्र. क्र.८६/ फ-४, दि.३०.०६.२०११
३) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक एफएसटी-०७/१३/प्र. क्र.३२५/फ-४, दि.२८.११.२०१३
४) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक एफएसटी-२०१७/प्र. क्र.७७/फ-८, दि.१३.०९.२०१९
५) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन दुय्यम संवर्ग) म.रा. नागपूर यांचे पत्र क्र.कक्ष-१०(२)/एक/प्र.क्र.७०(२०-२१)/३४ व २५०, दि.२६.०४.२०२२ व दि.२३.१२.२०२२

प्रस्तावना :-

विशेष व्याघ्र संरक्षण दल निर्माण करण्याकरिता राष्ट्रीय व्याघ्र संवर्धन प्राधिकरण, नवी दिल्ली व राज्य शासन यांच्यामध्ये सामंजस्य करार (MOU) झालेला आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्यात पेंच व्याघ्र प्रकल्प, ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, नवेगाव नागझिरा व्याघ्र राखीव व मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प येथे विशेष व्याघ्र संरक्षण दलाची स्थापना करण्यात आलेली आहे. प्रत्येक व्याघ्र प्रकल्पात १ सहाय्यक वनसंरक्षक, ३ वनक्षेत्रपाल, ८१ STPF वनरक्षक, २७ वन निरीक्षक अशा एकूण ११२ अधिकारी/कर्मचारी यांचा समावेश आहे. अशा प्रकारे राज्यात विशेष व्याघ्र संरक्षण दलात वन निरीक्षकांची एकूण १०८ पदे मंजूर आहेत.

२. विशेष व्याघ्र संरक्षण दलातील वननिरीक्षकांच्या अडी-अडचणी तसेच वन व्यवस्थापन सुलभ होण्यासाठी, वन निरीक्षकाचा संवर्ग संदर्भ क्र.४ येथील आकृतीबंधातून संपुष्टात आणून सदर पदे समान कर्तव्य/जबाबदाऱ्या व समान वेतनश्रेणी असलेल्या वनरक्षक संवर्गामध्ये समायोजित करण्यासाठी प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख) म.रा. नागपूर यांनी संदर्भ क्र.५ येथील पत्रान्वये शासनास शिफारस केली आहे. त्यास अनुसरून विशेष व्याघ्र संरक्षण दलातील (STPF) “वन निरीक्षक” संवर्गातील पदे समान कर्तव्य/जबाबदाऱ्या व समान वेतनश्रेणी असलेल्या “वनरक्षक” संवर्गात समायोजित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

वन विभागाच्या आकृतीबंधातील विशेष व्याघ्र संरक्षण दलातील (STPF) “वन निरीक्षक” संवर्ग संपुष्टात आणून सदर “वन निरीक्षक” संवर्गातील १०८ पदे समान कर्तव्य/जबाबदाऱ्या व समान वेतनश्रेणी असलेल्या “वनरक्षक” या संवर्गात समायोजित करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. वन निरीक्षक संवर्गाची सदर १०८ पदे “वनरक्षक” संवर्गामध्ये समायोजन करताना खालील अटी व शर्तीचे पालन करण्यात यावे. :-

- i) वन निरीक्षकांची सर्व १०८ पदे वनरक्षक संवर्गात समायोजित करताना सदर पदे ज्या व्याघ्र प्रकल्पात आहेत त्याच व्याघ्र प्रकल्पात वनरक्षक संवर्गात वाढविण्यात यावी. त्यामुळे विशेष व्याघ्र संरक्षण दलाचे एका तुकडीत २७ वनरक्षक व ९ वन निरीक्षकांऐवजी ३६ वनरक्षक राहतील.
- ii) वन निरीक्षक (STPF) संवर्गातून वनरक्षक संवर्गात समायोजन झाल्यानंतर त्यांची वनरक्षक संवर्गातील सेवाज्येष्ठता सामान्य प्रशासन विभागाच्या महाराष्ट्र नागरी सेवा (ज्येष्ठतेचे विनियमन) नियम, २०२१ मधील नियम क्र. ३ च्या परंतुकानुसार निर्धारित करण्यात यावी. म्हणजेच वन निरीक्षकाचे वनरक्षक संवर्गात समायोजन झाल्यानंतर त्याची ज्येष्ठता तो त्या पदावर रुजू झाल्याच्या दिनांकापासून विचारात घेण्यात यावी.
- iii) वन निरीक्षक संवर्गातून वनरक्षक संवर्गात समायोजन झाल्यानंतर सदर उमेदवाराचे वनरक्षक संवर्गातून सेवाप्रवेश नियमानुसार वरिष्ठ पदावर (म्हणजेच वनपाल या पदावर) पदोन्नतीसाठी आवश्यक असणा-या अटी व शर्तीची त्यांनी पूर्तता करणे आवश्यक राहिल.
- iv) वनरक्षक पदावर सरळसेवेने नियुक्तीकरिता शैक्षणिक अर्हता ही उच्च माध्यमिक शालांत परीक्षा (HSC) उत्तीर्ण अशी आहे, तर वन निरीक्षक पदावर नियुक्तीसाठी शैक्षणिक अर्हता माध्यमिक शालांत परीक्षा (SSC) उत्तीर्ण अशी आहे. दोन्ही पदांच्या कर्तव्य व जबाबदा-या व वेतनश्रेणी समान असल्याने या वन निरीक्षकांना समायोजनाद्वारे वनरक्षक पदावर नियुक्ती देताना शैक्षणिक पात्रतेची अट शिथील करण्यात येत आहे.
- v) वन निरीक्षकांच्या पूर्वीच्या सेवेचा लाभ, वेतननिश्चिती, रजा याकरिता वित्त विभागाच्या संबंधित तरतुदी अनुज्ञेय राहतील.
- vi) वनरक्षक पदावर सामावून घेण्याबाबतचे संमतीपत्र प्रत्येक वननिरीक्षकाकडून घेणे अनिवार्य राहिल.
- vii) वरीलप्रमाणे सेवाज्येष्ठतेबाबत व पदोन्नतीबाबत विहित केलेल्या अटी व शर्ती मान्य राहतील व त्याबाबत कोणत्याही न्यायालयात / प्राधिकरणात दाद मागणार नाही, या आशयाचे बंधपत्र समावेशनापूर्वी प्रत्येक वन निरीक्षकाने सादर करणे आवश्यक आहे.

३. वित्त विभागाच्या दि.०२.०६.२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासनिक विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार तसेच सामान्य प्रशासन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.८५८/कार्या.१२, दि.०५.०८.२०२२ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.५०१/आ.पु.क., दि.१२.१०.२०२२ अन्वये दिलेल्या अभिप्रायानुसार प्रस्तुत शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्र. २०२३०१०४१६१७२८२६१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सुनिल पांढरे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई

२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. मंत्री (वने) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. अपर मुख्य सचिव (सेवा), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
७. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
८. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र वन विकास महामंडळ, नागपूर.
९. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन दुय्यम संवर्ग), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
१०. सर्व मुख्य वनसंरक्षक/ वनसंरक्षक
११. सर्व मुख्य / प्रादेशिक व्यवस्थापक, महाराष्ट्र वन विकास महामंडळ मर्यादित.
१२. सर्व वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण.
१३. सर्व उपवनसंरक्षक.
१४. सर्व स्वतंत्र उप वन विभागाचे उपविभागीय वन अधिकारी.
१५. वन विभागातील सर्व कार्यासने.
१६. निवडनस्ती फ-४ कार्यासन.